

Albert van de Poll, gesneuveld bij De Grebbeberg.

De familie Van de Poll woonde op de boerderij "Grenshof" in het Lagewald te Groesbeek, direct gelegen aan de Duitse grens en dat vormde met het Duitse dorpje Wyler één geheel. De grenzen deden er helemaal niet toe. Vóór de oorlog gingen de oudste dochter Ella en haar vijf broers naar de lagere school in Wyler. Dat was veel dichterbij huis. In 1933, toen Hitler aan de macht kwam was dat voorbij; Albert mocht als oudste van het gezin zijn schooltijd afmaken in Wyler. Albert sprak dan ook vloeiend Duits toen hij voor de mobilisatie werd opgeroepen en werd gelegerd in Bussum. Het moet voor zijn legermaten een rare gewaarwording zijn geweest om een Nederlandse soldaat in hun gelederen te hebben, die ook de Duitse taal sprak en alleen in het Duits kon schrijven. Albert was gelegerd bij De Grebbeberg en vlak voor de inval van 10 mei werden alle verloven ingetrokken. Op 8 mei stuurde hij nog een kaart naar huis met in het Duits de boodschap dat alles in orde was. Het liep anders, Albert is op 11 mei 1940 op 19 jarige leeftijd gesneuveld.

Enkele dagen voor de inval van 10 mei kwam een aantal hoge Duitse soldaten de boerderij van Van de Poll binnen. Er werden stafkaarten op tafel gelegd en iedereen moest de kamer uit, behalve moeder Van de Poll. De Duitsers dachten dat zij hen toch niet zou verstaan.

Ze werd doodsbang toen ze de plannen van de Duitsers begreep; haar zoon was gelegerd op de Grebbeberg en zou kunnen sneuvelen. 10 mei kwamen er grote groepen Duitse vliegtuigen richting Nederland overvliegen.

Op 15 mei zag ze twee mannen aankomen in deftige kleren. Ze wist vrijwel meteen dat het mis was. Het bleken de burgemeester van Groesbeek en, waarschijnlijk, een postbode te zijn. Ze belden aan en vroegen of zij mevrouw Van de Poll was. Ze knikte. "We hebben droevig bericht voor u. Uw zoon is gesneuveld op De Grebbeberg". De mannen condoleerden haar en vertrokken weer zonder enig verder woord of gebaar, iedereen in shock achterlatend. Bij toeval heette de burgemeester ook Van de Poll, maar was geen familie. Zijn zoon was ook Nederlands militair. Die burgemeester had vanuit het leger te horen gekregen dat zijn zoon was gesneuveld. Maar dat bleek een verwisseling te zijn met Albert van de Poll. De burgemeester heeft het toen kennelijk als zijn plicht gezien om de ouders Van de Poll in te lichten over de dood van hun zoon.

Kort daarna kreeg moeder het verzoek om naar De Grebbeberg te komen om haar zoon te identificeren. Ella, haar dochter van destijds achttien jaar, ging met haar mee, helemaal naar Rhenen op de fiets.

Daar aangekomen werd Ella tegengehouden, haar moeder mocht wel verder. Ella begreep niet wat er daar was voorgevallen. Ze zag kapotgeschoten bomen en huizen, puttees (beenwindsels van soldaten) in bomen (hoe kan dat nou ??) en overal omgewoelde aarde. Even later kwam haar moeder terug; Ella kende haar bijna niet meer terug. Ze was in die paar minuten totaal gebroken, van een ferme boerenvrouw tot bijna een wrak. Een week later werden haar haren helemaal grijs. Waarschijnlijk, zo wordt gezegd, heeft ze haar eigen zoon niet gezien, want al de vele gesneuvelden waren met doeken afgedekt. Dat was waarschijnlijk vanwege de zware lichamelijke verwondingen.

Een paar weken later volgde een nieuwe schok. De postbode bracht een pakketje; een bruine enveloppe met zijn portemonnee, haarkammetje en nog wat spullen. Alles zat onder het bloed. Van haar zoon!

Het bizarre van het lot:

Moeder van de Poll- Kersten was geboren en getogen in het Duitse grensplaatsje Nütterden, haar man, Steven van de Poll was Nederlander. De kinderen waren daardoor Nederlandse ingezetenen.

De jongste broer van moeder van de Poll (dus ook Duitser) was ongeveer even oud als haar zoon Albert. Ze kenden elkaar heel goed en gingen dus vaak met elkaar om. Hij was soldaat in het Duitse leger en is later gesneuveld in Rusland.

Er was dus een gereede kans geweest dat Albert van de Poll op het slagveld tegenover zijn oom had gestaan!